

Verksamhetsberättelse för Göteborgs universitets doktorandkommitté, 2013-2014

Sammansättning och samarbete

GUDK har under verksamhetsåret 2013/2014 bestått av representanter från GU:s alla åtta fakulteter, enligt följande:

- Johannes Daun, Humanistiska fakulteten (ordförande)
- Johan Spetz, Sahlgrenska akademien (viceordförande och sekreterare)
- Anna Hedenrud, Naturvetenskapliga fakulteten
- Fahd Omair Zaffar, IT-fakulteten
- Patrik Vulkan, Samhällsvetenskapliga fakulteten
- Jonas Lindbäck, Utbildningsvetenskapliga fakulteten
- Helena Kraff (Konstnärliga fakulteten) med ersättare Ariana Amacker
- Verena Kurz (Handelshögskolan, VT 2014)
- Fawad Awais (Handelshögskolan, HT 2013)

GUDK har sammanträtt med tio styrelsemöten, fördelade mellan september 2013 och juni 2014. Därutöver har delar av GUDK:s ledamöter sammanträtt vid en rad tillfällen, samt fört löpande dialog över email och telefon. Arbetet har bedrivits i nära samarbete med GUS presidium. Göta studentkårs vice ordförande, med ansvar för doktorandfrågor, har även tagit en aktiv del i GUDK:s arbete. Ordförande har minst en gång per termin sammanträdit med GUS doktorandombud.

I november 2013 och mars 2014 deltog GUDK i frukostmöten med rektor, ”Rektorsfrukost”, där bl a frågor om relationen mellan avancerade nivå och forskarnivå, handledningens former och situationen för internationella doktorander diskuterades.

Centrala frågor och arbetsgång

Frågan om relationen mellan avancerad nivå och forskarnivå, och en eventuellt förkortad forskarutbildning

Att denna fråga diskuteras på GU nåddes GUDK av på allvar i maj 2013. Det kom sedan att bli den mest centrala av de frågor GUDK arbetat med under 2013/2014. GUDK har hållit sig kritiska till förslaget, som handlat om att flytta fr a delar av forskarutbildningens kurser till avancerad nivå, vilket i förlängingen skulle ge en i tid kortare doktorandtjänst. Vi har belyst hinder och kritiska synpunkter kring förslaget fortlöpande under året i olika sammanhang. De viktigaste bör vara: rektorsfrukost (november 2013), fortlöpande i GU:s Utskott för forskarutbildning, genom GUDK:s ordförande i nämnda utskotts arbetsgrupp för denna fråga, i remissvar till denna arbetsgrupp, i en debattartikel i *GU-Journalen* (februari 2014), i en artikel i *Spionen* (våren 2014) samt i fortlöpande dialog med doktorander och doktorandråd vid GU:s fakulteter.

Frågans vidare utveckling kommer bevakas (och förhoppningsvis lyftas bredare på GU och andra håll) under nästa verksamhetsår.

Föredrag, informationsspridning, m.m.

Artiklar, m.m.

GUDK författade genom ordförande och vice ordförande en debattartikel om frågan om relationen mellan avancerad nivå och forskarnivå, publicerad i *GU-Journalen* i februari 2014. Ordföranden intervjuades också i *Spionen* kring samma fråga.

Nyhetsbrev

I januari, inför terminsstart, skickades GUDK:s nyhetsbrev ut till samtliga doktorander vid GU (via email). Med nyhetsbrevet vill vi visa alla doktorander att vi finns och säga något om vilka vi är och vilka frågor vi driver, samt hur man kontaktar oss.

GUS introduktionsdagar

Ordföranden i GUDK berättade om doktorandlivet och forskarutbildning vid GUS introduktionsdagar i augusti 2013.

Introduktionsdag för nyantagna doktorander

Den 8 april höll GU för första gången en särskild introduktionsdag för nyanställda doktorander. GUDK:s ordförande närvarade vid dagen och höll ett anförande om doktorandernas organisation och möjligheten till att påverka beslut som rör forskarutbildning. Tid fanns även under dagen att ställa frågor till GUDK.

Hörandeförsamling

GUDK rekommenderade tre doktorander att ingå bland de studentrepresentanter som GUS utsåg att ingå i den hörandeförsamling som sammanträdde den 3 juni i samband med nomineringen av Pam Fredman för en ny mandatperiod som rektor.

Doktorandernas mål 2012-16

GUDK fastslog 2012 ett dokument, "Doktorandernas mål 2012-2016", med långsiktliga mål som ska främja forskarutbildningen och doktorandernas situation på GU.

Dokumentet ska fungera vägledande för delar av GUDK:s arbete, och årligen uppföljas (under vårterminen). Uppföljningen av dessa mål behandlas i ett separat dokument.

Uppföljning av fokusfrågor

Situationen för internationella doktorander

Andelen doktorander från andra länder ökar. Detta är en naturlig del av att forskarutbildningen blir mer och mer internationaliserad. Det är dock viktigt att lärosätena i Sverige ser till att de doktorander som kommer hit tas emot väl, får ta del av all nödvändig information, samt känner sig som en del av universitetens kollegiala struktur. Givetvis ska samma rättigheter och skyldigheter också råda för alla doktorander. GUDK har belyst hur olika problem kring språk hanteras olika runt om på GU. Exempelvis hålls ofta möten, inbjudningar, och viktiga mail på svenska, även i miljöer med många icke-svenskspråkiga medarbetare.

Doktorander från tredje land ställs också inför en rad problem, stress, osäkerhet inför framtiden och tidsödande administrativt arbete, t ex i samband med att man måste förnya sitt uppehållstillstånd. I skrivande stund ser det ut som att situationen rörande t ex uppehållstillstånd på flera vis kommer förbättras genom lagändringar som träder i kraft den 1 juli 2014.

GUDK har även lyft frågan om engelska som arbetspråk (medvetna om problem behäftade därtill) i bl a Utskottet för utbildning på forskarnivå. För att inte utestänga icke-svenskspråkiga doktorander, samt föregå med gott exempel har GUDK engelska som mötespråk och skriver protokoll på engelska. Vissa dokument kan även översättas till engelska.

Mentorer för doktorander

Mentorer har inte diskuterats på central nivå på GU under året. Vid GUDK:s rektorsfrukost VT 2013 föreslogs att man skulle kunna använda Göteborgs Universitets alumner för någon typ av mentorsverksamhet, bl a i karriärvägledande syfte. Frågan om mentorer för doktorander har ventilerats av GUDK, men är vilande i nuläget. Mentorsfrågan har utretts lokalt på Sahlgrenska, men frågan tycks sedan blivit vilande även där. GUDK avvaktar tydligare syfte och funktion för mentorer, och bredare förankring bland doktorander för denna idé. Kanske behöver inte mentorsverksamheten vara på gemensam GU-nivå.

Rätten att antas till doktorsexamen

GU vill komma bort ifrån det system där doktorander först tar en licentiatexamen, och sedan måste antas igen för att nå doktorsexamen, det från början tänka målet. Detta framgår också i doktorandreglerna. GUDK skulle, enligt föregående års verksamhetsplan, under 2013/2014 kartlägga frekvensen av de doktorander som först antas till licentiatexamen, även om det är (av alla parter) tänkt att de ska avsluta med doktorsexamen. GUDK har bevakat problemet under året. Doktorandombuden vid GUS vittnar om att sådana fall förekommit. Mörkertalet är svårt att uppskatta. Denna fråga förväntas fortsatt bevakas under verksamhetsåret 2014/15, exempelvis genom löpande kontakt med doktorandombuden.

Handledningens former

Handledarna är doktorandens kanske viktigaste resurs, kontakt och stöd under forskarutbildningen. Det är viktigt att denna relation fungerar väl, vilken den också i många fall gör. Men det finns tyvärr åtskilliga fall där handledningen inte fungerar önskvärt, eller där handledning knappt alls förekommer.

Under året har GUDK diskuterat handledningsfrågan, bl a vid två rektorsfrukostar och i forskarutbildningsutskottet, och flera av GUDK:s styrelsemöten. Handledningen hade även en framträdande roll bland de frågor som ingick i GUS doktorandenkät. GUDK har också lyft fram att många doktorander saknar biträdande handledare, även om den exakta andelen idag är okänd.

Doktorandexaminatorer

Enligt de reviderade doktorandreglerna ska alla doktorander fr o m HT 2013 tilldelas en särskild doktorandexaminator. GUDK har följt utvecklingen och har kunnat konstatera att det efter ett år med doktorandexaminatorer dels tycks råda stor oklarhet och diskrepans mellan olika delar på GU kring examinatorernas funktion, samt hur aktivt systemet har implementerats. På vissa fakulteter går det 50 doktorander på en examinator, vilket är ohållbart. Dessutom visar GUS doktorandenkät att de flesta doktoranderna inte ens *känner till* att de har/ska ha en doktorandexaminator.

Samverkan med andra doktorandorganisationer

GUDK har vidare utvecklat samarbetet och dialogen med fackens doktorandsektioner eller motsvarande (SULF och ST), genom möten mellan ordförande och fackliga representanter, och genom att bjuda in facken till GUDK-möten. GUDK:s ordförande har haft löpande kontakt under året med SULF:s doktorandförenings ordförande. GUDK har även fört en fortlöpande dialog/avrapportering med SFS-DK:s ordförande, och ser nästa verksamhetsår fram emot att ha två GUDK-ledamöter som representanter i SFS-DK.

Det finns sannolikt ett flertal frågor där samstämmighet kan hittas mellan olika doktorandorganisationer. GUDK ska behålla dessa relationer, och där samstämmighet råder och verkar fruktbart, kan organisationerna på olika vis samarbeta.